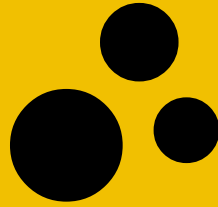

[Març 2010]

Coop57, serveis financers ètics i solidaris

[Una experiència cooperativa de finançament alternatiu]

Les finances ètiques

En els darrers anys hem vist com s'anava tancant sobre la societat un escenari de crisi. Més enllà de fets conjunturals a l'estat espanyol com l'especulació urbanística i la importància del sector de la construcció, hem pogut saber que el teló de fons d'aquesta crisi l'hem de cercar en els processos de financiarització salvatge que pateix l'economia. Les entitats financeres i de crèdit convencionals han estat agents indispensables d'aquesta nova crisi que, de forma multidimensional, s'escola i determina tots els estrats d'aquesta societat. Davant d'aquest fet, és més urgent que mai el·laborar estratègies i projectes que, des de la proximitat i l'enginy, permetin pensar i construir una societat altra. La cooperació, el suport mutu i la solidaritat són necessàriament pilars sobre els que s'han de fonamentar els projectes que ens permetin avançar en aquest camí.

Entre moltes altres vessants, cal també repensar l'economia. La història ens mostra com la gestió econòmica, arribada a certs nivells de creixement, només ha pogut ser pensada des de la desigualtat, l'especulació i l'enriquiment, exceptuant comptades ocasions. Han calgut esforços per dissenyar models d'intercanvi econòmic que s'allunyin d'aquestes tendències i que permetin plasmar com a realitat la solidaritat i la cooperació entre les persones i els projectes en aquest camp. Des de les caixes de resistència als bons solidaris, passant pels projectes diversos de finances ètiques i solidàries arreu del món, són moltes les experiències que han mostrat i mostren la bondat i les possibilitats d'aquests mètodes, sempre basats en criteris de transparència, responsabilitat i proximitat.

Què és Coop57?

Coop57 és una cooperativa de serveis financers que promou l'estalvi ètic i destina els seus recursos a donar préstecs a projectes d'economia social i solidària. És una entitat gestionada per la seva base social: les entitats d'economia social i solidària que en formen part (i que són les que utilitzen els seus serveis financers) i les persones i entitats que hi dipositen els seus estalvis.

L'objectiu de Coop57 és prestar serveis financers als seus socis. D'acord amb la Llei de cooperatives, Coop57 té dos tipus de socis:

- Socis de serveis:
  - o Són entitats de l'economia social i solidària.
  - o Poden dipositar diners a Coop57.
  - o Poden rebre préstecs de Coop57.
  - o Han de fer una aportació obligatòria al capital social de 901,52 euros i pagar una quota d'entrada de 98,48 euros .

- Socis i sòcies col·laboradors:
  - o Són majoritàriament persones físiques.
  - o Poden dipositar diners a Coop57.
  - o No poden rebre préstecs de Coop57.
  - o Han de fer un dipòsit mínim de 300,51 euros .

Tots els dos tipus de socis participen en els òrgans de decisió i de gestió de Coop57. D'aquesta manera, a part de posar en pràctica la democràcia econòmica, se supera la tradicional separació i contraposició entre els estalviadors i els receptors de finançament: tots junt decideixen les qüestions importants i les línies de treball de la cooperativa. Coop57 desenvolupa la seva activitat d'acord amb els principis de la banca ètica:

- **coherència;**
- **democràcia;**
- **transparència.**

Coop57 és una entitat "parabancària". Amb la seva seu social a Barcelona, desenvolupa una activitat financera com a cooperativa de serveis i, en conseqüència, es regeix per la llei de cooperatives catalana. No té fitxa bancària i no està regulada pel banc central. Això limita la seva activitat (no pot oferir préstecs a les persones o serveis de banca minorista, com ara comptes corrents, targetes de crèdit, etc.), però, per altra banda, li dóna una capacitat d'autogestió i d'agilitat per donar resposta a les necessitats financeres dels seus socis (les entitats de l'economia social i solidària) molt més alta que les entitats financeres convencionals.

Coop57 sempre ha combinat aquesta característica amb un principi fonamental: la proximitat a la base social d'economia solidària i a les seves necessitats financeres. Tenim molt clar que aquesta proximitat és el que permet donar un bon servei i avaluar correctament els projectes que necessiten finançament més enllà dels criteris de riscos que utilitzen les entitats financeres convencionals. Alhora, permet ser molt imaginatiu a l'hora d'adequar els productes financers a cada necessitat concreta.

Per evitar que, en créixer, perdi aquesta proximitat a la seva base social, Coop57 ha posat en pràctica un model de desenvolupament en xarxa.

El creixement en xarxa de Coop57

Coop57 va iniciar la seva activitat a Catalunya arran de la lluita dels treballadors de l'Editorial Bruguera per mantenir els seus llocs de treball. Quan l'editorial va tancar definitivament, un grup d'antics treballadors va crear un fons amb part de les indemnitzacions que van rebre pel seu acomiadament per promoure projectes econòmics que perseguissin la creació de llocs de treball de qualitat, especialment aplicant models cooperatius.

El 1996 es va crear amb aquest fons Coop57, sota la forma jurídica de cooperativa de serveis financers. En un inici, el seu desenvolupament va anar molt vinculat amb el cooperativisme de treball associat, però progressivament va ampliar la seva base social a altres tipus d'entitats de l'economia social i solidària: altres branques del cooperativisme, associacions, fundacions, moviments socials i sindicals, etc. Paral·lelament, va anar creixent també la seva base de socis i sòcies col·laboradors.

A partir de 2005 Coop57 va posar en pràctica un creixement en xarxa arran de l'interès que havia despertat aquest experiment en altres territoris. Aquell any, una xarxa d'entitats d'economia social i solidària vinculades a REAS-Aragón va fer un estudi de viabilitat per crear un instrument financer similar a Coop57 a l'Aragó. L'estudi en va determinar la inviabilitat a causa de que els costos estructurals eren massa alts. Aleshores va contactar amb Coop57 i, conjuntament, es va decidir compartir el projecte. La idea fou aprofitar el model, l'estructura jurídica i l'estructura tècnica de Coop57, però aplicant un model que permetés que cada territori s'autogestionés. Això va donar lloc a la creació de Coop57 Aragó d'acord amb un model de desenvolupament en xarxa caracteritzat per:

- Una sola entitat jurídica.
- Aplicació dels mateixos principis ètics i socials.
- Utilització dels mateixos criteris de valoració èticsocials i econòmics dels projectes d'economia social i solidària.
- Autogestió per part de cada territori de la seva base social i la seva activitat:
  - o Admissió de socis.
  - o Valoració dels projectes.
  - o Concessió de préstecs.
- L'estalvi de cada territori es destina a finançar els projectes del propi territori.
- Solidaritat interterritorial: en cas que un territori tingui peticions de préstecs que superin els seus recursos, pot demanar la solidaritat d'altres territoris que disposin de diners excedents.
- Es comparteixen els serveis centrals de Coop57, ubicats a Barcelona.

A partir d'aquests principis, posteriorment es van constituir Coop57 Madrid (2006), Coop57 Andalusia (2008) i Coop57 Galícia (2009). En tots aquests casos, la clau de l'èxit en la constitució d'una secció territorial de Coop57 ha estat l'existència d'una xarxa d'economia social i solidària al mateix territori capaç de gestionar-la.

Com s'estructura Coop57?

Els òrgans socials de Coop57 són els propis d'una cooperativa. L'òrgan de decisió màxim és l'assemblea general, que es reuneix com a mínim un cop a l'any i escull la composició del consell rector, l'òrgan social de representació i govern de la cooperativa d'acord amb les directrius de l'assemblea general. Tanmateix, Coop57 també disposa d'una sèrie d'òrgans propis de les seccions. Cada secció territorial disposa de:

- **ASSEMBLEA DE SECCIÓ.**

És l'òrgan màxim de la secció. S'ha de reunir necessàriament abans de la celebració de les assemblees generals.>> Escull els delegats de la secció a l'Assemblea general.>> Escull els membres del consell de secció, de la comissió social i la comissió tècnica.

- **CONSELL DE SECCIÓ.**

És l'òrgan social de representació i govern de la secció.>> Aprova les admissions de nous socis. >> Aprova les sol·licituds de préstecs.

A banda d'aquests òrgans de decisió, cadascuna de les seccions també compta necessàriament amb:

• COMISSIÓ SOCIAL

Avalua les entitats que demanen donar-se d'alta com a sòcies de Coop57. La seva funció és certificar que la seva activitat s'adeqüi als criteris ètics i socials de Coop57 ja que, en la mesura que esdevinguin sòcies de Coop57, podran rebre'n finançament. Els seus membres són persones vinculades amb l'economia social i solidària, l'associacionisme popular i els moviments socials, però són independents de l'estructura tècnica de Coop57.

• COMISSIÓ TÈCNICA

Avalua les peticions de préstec de les entitats sòcies de Coop57. La seva funció és garantir que els projectes siguin viables i puguin afrontar el retorn del préstec. Els seus membres són persones vinculades amb l'economia social i solidària i amb coneixements econòmics i financers, però independents de l'estructura tècnica de Coop57.

A més a més d'aquests òrgans, algunes seccions es doten d'altres òrgans, com ara una comissió permanent del consell de secció o una comissió de difusió, per tractar aspectes del dia a dia.

Quins productes financers ofereix Coop57

A nivell d'actiu (préstecs), Coop57 ofereix els productes següents:

- **Préstecs a mig i llarg termini (a un termini màxim de 7 anys i per un import màxim de 180.000 euros per projecte)**
- Finançament de circulat (18 mesos de vigència per un saldo viu màxim de 24.000 euros i un mínim per operació de 3.000 euros).
- **Avançament de subvencions / endós de factures (finançament del 90 % de la subvenció o factura i fins a un màxim de 135.000 euros).**
- Préstecs d'intercooperació. Aquesta modalitat de préstec té per objectiu finançar les transaccions econòmiques entre entitats sòcies de Coop57. En conseqüència amb el fet que un dels principis de tota cooperativa és afavorir els processos d'intercooperació, aquests productes tenen un tipus d'interès preferencial.
- **Préstecs participatius >> És una tipologia de préstec per a les entitats que necessiten un finançament estable a mig i llarg termini, no sotmès a retorns de capital immediats.**
- Gestió d'emissions de títols participatius de les entitats sòcies.

A nivell de passiu (estalvi), ofereix els productes següents:

- Dipòsits a 1 any.
- Dipòsits a 3 anys.

A més a més, es poden fer aportacions periòdiques o aportacions transitòries inferiors a 1 o 3 anys (gestió de puntes de tresoreria). Aquests són els productes financers que actualment s'ofereixen. L'Assemblea general cada any aprova un pla de treball, en el qual es poden incloure nous productes financers per satisfer les necessitats de les entitats sòcies i els socis i sòcies col·laboradors.

Quin tipus d'interès té Coop57?

Coop57 fixa anualment en assemblea general el tipus d'interès amb què remunera les aportacions a 1 i 3 anys de socis i socis col·laboradors. Per establir el tipus d'interès dels préstecs, Coop57 afegeix un diferencial al tipus d'interès dels dipòsits per cobrir els costos d'intermediació i garantir la sostenibilitat econòmica del projecte.

Per tant, Coop57 s'autoregula i autogestiona, no es regeix per referències externes com ara l'Euribor. A més a més, així contribueix a posar d'acord els estalviadors i els receptors de finançament en la determinació dels tipus d'interès. A part del tipus d'interès, Coop57 no cobra cap altra quantitat per la gestió dels préstecs (com ara comissions d'estudi o d'obertura, comissions de no-disposició, etc.).

Actualment els tipus d'interès de Coop57 són els següents:

• PRODUCTES D'ACTIU:

- o Aportacions a 3 anys: 2,25 % anual.
- o Aportacions a 1 anys: 2,10 % anual.

• PRODUCTES DE PASSIU:

- o Préstecs a mig i llarg termini: 4,35 punts de mitjana respecte de la remuneració de les aportacions dels socis i sòcies col·laboradors a 3 anys.
- o Finançament de circulant: 4,85 punts de mitjana respecte de la remuneració de les aportacions dels socis i sòcies col·laboradors a 3 anys
- o Avançament de subvencions / endós de factures: 4,85 punts de mitjana respecte de la remuneració de les aportacions dels socis i sòcies col·laboradors a 3 anys
- o Préstecs d'intercooperació: 3,3 punts de mitjana respecte de la remuneració de les aportacions dels socis i sòcies col·laboradors a 3 anys

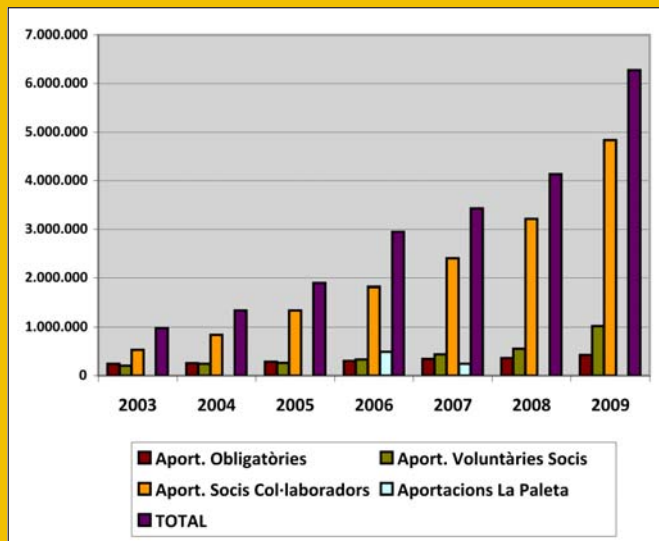

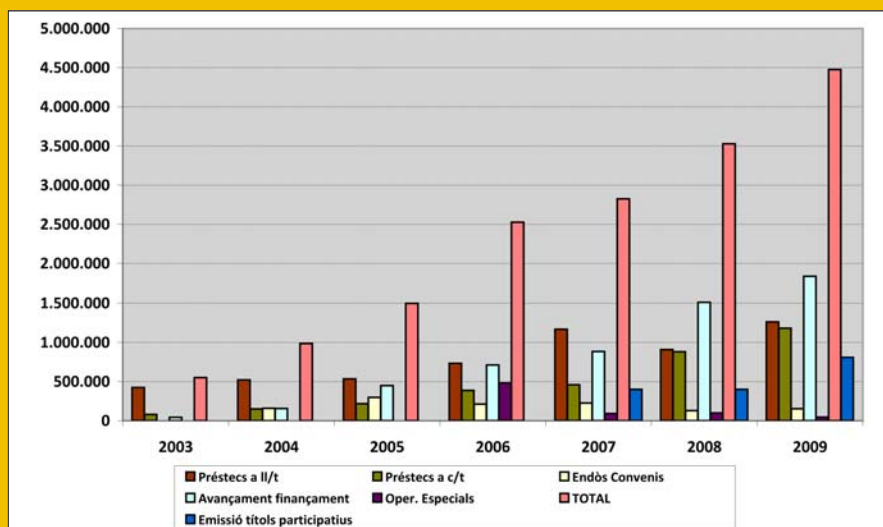
Coop57 en dades (a 31 de desembre de 2009)

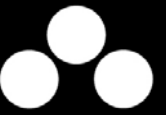
- Seccions territorials: Andalusia, Aragó, Catalunya, Galícia i Madrid
- Entitats sòcies: 284
- Socis col·laboradors: 969
- Capital social + aportacions socials: 6.278.630 euros
- Préstecs concedits: 4.710.508 euros
- Títols participatius gestionats (2009): 807.000 euros

2003-2009: la consolidació del projecte en dades

[2003-2009] A dalt l'evolució de les aportacions, a sota l'evolució dels préstecs concedits.

Coop57 i les finances ètiques a l'Estat

Coop57 és un instrument financer que s'insereix en un marc de finances ètiques més ampli, des del convenciment que cal articular un sistema financer alternatiu que doni respostes diversificades al conjunt de necessitats financeres de l'economia social i solidària, el teixit associatiu i la ciutadania compromesa amb models econòmics i socials basats en principis cooperatius, de justícia, equitat i igualtat.

Com a cooperativa de serveis financers, tal com s'ha explicat en línies precedents, Coop57 no disposa de fitxa bancària ni està fiscalitzada pel banc central, i es regula exclusivament per la Llei de cooperatives. Això li dóna una capacitat d'autogestió i d'agilitat per donar resposta a les necessitats financeres dels seus socis molt més alta que les entitats financeres convencionals (encara que actuïn sota els principis de la banca ètica), però també limita els serveis que pot oferir (bàsicament, els serveis a les persones i els serveis de banca minorista). Per aquest motiu, Coop57 s'ha unit als esforços per promoure una banca ètica que operi a l'Estat d'acord amb un model participatiu. Participa en el projecte Fiare, el qual té per objectiu constituir, amb la col·laboració de la Banca Popolare Etica italiana, una caixa de crèdit cooperatiu que pugui oferir el ventall de serveis financers d'un banc ètic a l'Estat espanyol. La propietat d'aquesta caixa de crèdit cooperatiu ha d'estar en mans de la ciutadania, l'associacionisme i les entitats de l'economia social i solidària. Aquesta aposta per promoure un banc ètic és paral·lela al desenvolupament i creixement en xarxa de Coop57 per poder seguir oferint els seus serveis financers amb una proximitat, agilitat i capacitat d'adaptació a les necessitats dels seus socis que difícilment un banc ètic pot oferir.

Xarxes, federacions i projectes

Coop57 també forma part de:

FCTC	Federació de Cooperatives de Treball de Catalunya	www.cooperativest treball.coop
FETS	Finançament Ètic i Solidari	www.fets.org
Aposta	Escola de Cooperativisme	www.aposta.coop
XES	Xarxa d'Economia Solidària	www.xes.cat
FIARE	Projecte Fiare	www.fiare.cat

Coop57 SCCL

Carrer Méndez Núñez, 1 Principal 2na | 08003 Barcelona
Tel 93 268 29 49 | Fax 93 295 45 01 | coop57@coop57.coop

www.coop57.coop

